

**Problema „culte-secte” în dosarele
întocmite de Securitatea din județul Sălaj**

0658
18571

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL SECURITĂȚII STATULUI

Directia (Regiunea) DRĂCEA VOL. XIV
Serviciul _____
Secția SIMBOL-SILV
Biroul _____

**DOSARUL
DE EVIDENȚĂ PE OBIECTIV
SAU PROBLEMĂ**

asupra CULTE ȘI SECȚE

143 192
D 00400

Inceput la data de 15.19.1958

18573

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL SECURITĂȚII STATULUI

Directia (Regiunea) AM Cluj VOL. XVI
Serviciul _____
Secția RAI ZALAU
Biroul _____

**DOSARUL
DE EVIDENȚĂ
SAU PROBLEMĂ**

asupra cult. ortodox, romano-catolică,
reformat și greco-catolic

D 004004, Vol. 16

143 192

Inceput la data de 12. martie 1958

Nr. 922
VOL. XVII

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

1055

Directia REG. CRISANA Vol I
Serviciul _____
Secția RAI SILVEU-SILVANIEI
Biroul _____

**DOSAR INDIVIDUAL
PRIVIND PE "GLADIOLE"**

Nr. 380

deschis la data 20. MARTIE 1957 închis la data _____ 195__

07.02.1975
890 Zalau
3

242
www.mml.ro

3055 / 5408

ARHIVA Nr. 4488

7363

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

STRICT SECRET

Directia Reg. Cluj
Serviciul _____
Secția RAI ZALAU Vol I
Biroul _____

Nr. 3114

**DOSAR DE VERIFICARE
PRIVIND PE _____**

data 18. VI. 1963 închis la data _____ 196__

08.01.1976
890 Zalau
M. SILVU

Vol II

ARHIVA Nr. _____

2 august 1950

**Angajament redactat de un preot greco-catolic în fața
ofițerilor de Securitate**

Probabil în urma presiunilor exercitate de reprezentanții poliției politice, preotul promitea că nu va oficia servicii religioase conform ritului greco-catolic, că va sprijini lupta pentru pace și eforturile de colectivizare a agriculturii.

(ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 4896, f. 9)

Angajament

76

Subsemnatul G. J. [redacted] născut în [redacted] 1913
în comuna Arseni jud. Bihor actualmente domiciliat în
comuna Cosmiciul de Jos Jud. Pălaj prin prezentul iau
angajamentul că nu voi face propagandă în favoarea
culturii greco-catolic interzis, ca lăcăruri, cununii, slujbe
religioase clandestine.

Voi fi un luptător activ pentru pace prin de-
marcarea atătorilor la război anglo-american.

Voi populariza în rândurile populației importanța
înfintării Gospodăriei Agricole Colective.

Toată munca mea și străgimul îl voi depune
în folosul Regimului Actual. Totodată voi munci cu
răzună și devotament pentru remedierea greșelilor mele
de până în prezent.

Zalău la 2 August 1950

G. J. [redacted]

24 februarie 1956

**Proces-verbal încheiat de doi ofițeri din cadrul raionului
MAI Zalău, regiunea Cluj, în care se arată că au fost arse o
serie de materiale religioase**

**Ele fuseseră descoperite la un credincios betanist, cu ocazia
percheziției domiciliare care i se făcuse în data de 28 septembrie 1955.**

(ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 1280, vol. 1, f. 150)

150

PROCES VERBAL.

Incheiat azi 24 februarie 1956

Noi, Lt. Maj. ERDEI IOAN, Lt. Maj. SASARMAN TRAIAN
si a. c. DRAGAN PROFIRA, toti din cadrul raionul MAI.
Zalau regiunea Cluj.

Conform ord. Serv. nr. C/13/1643 din 8 febr. 1956
al regiunii MAI. Cluj, am procedat la ordonarea materialelor
betaniste. ce au fost inaintate de Serv. III. cu ord. nr.
nr. 343/37309 din 2 ian. 1956, ce au fost ridicate de la
numitul [redacted], cu ocazia perchezitiei domiciliare,
re, ce a avut loc la data de 28 septembrie 1955.

Conform ordinului de mai sus, au fost arse
urmatoarele materiale: ---

- 1/140 (unasuta patruzeci) calendare betaniste
- 2/85 (optzeci si cinci) brosurii betaniste cu titl.
"Verervanal".
- 3/36 (treizeci si sase) buc. reviste betaniste cu
titl. "Mustarmog"
- 4/15 (cincisprezece) manifeste betaniste
- 5/218 ((douasuteoptsprezece) file trase la septi-
lograf, cu continut religios betanist.
- 6/2 (doua) notesuri de buzunar.
- 7/33 (treizeci si trei), diferite brosurii cu dif.
titl. cu caracter religios.
- 8/ [redacted] un mare numar de scrisori sosite pe numel
numitului [redacted] SI sotia acestuia.

Drept pantru care am inceput prezentul proces
verbal in 3 exemplare spre cele legale, din care 1 exampl-
va fi trimis Sectiei C", un exampl. atasat la dos. de
actiune nr. ??, iar al treilea exampl. va fi clasat la dos. de
coresp., impreuna cu ord. Sectiei C", prin care ordona ardere
materialului.

SEFUL RAIONULUI MAI ZALAU
Lt. Maj. Erdel Ioan

Lt. Maide Securitate
Sasarmen Traian
A. c. Dragan Profira

6 decembrie 1957

**Notă informativă furnizată de „Nagy Petru” din Zalău
cu privire la discuțiile purtate cu o persoană urmărită pe
tema Crăciunului**

**În pofida intensei propagande ateiste, sărbătoarea
Crăciunului era încă vie în mentalul colectiv al cetățenilor
români, care nu o agreau deloc pe cea alternativă – pomul de
iarnă – impusă de regimul comunist.**

(ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 1280, vol. 1, ff. 96-97)

3. 02. 1958

- 17 85 96
- SURSA " NAGY PETRU "
- La intalnire a participat
Cpt.V.O.
 - Intalnirea a avut loc
in Zalau in casa nr. 1.
in ziua de 6. XII.1957.-

NOTA INFORMATIVA
=====

Sursa comună următoarele pe baza sarcinilor trasate ultima oară .-

In cursul zilei de 23. dec. orele 15.30 sursa la intimplare a intrat in locuinta numitului [redacted] domiciliat in Zalau str Stalin .-

De către [redacted] și soția sa am fost primit fiind poftit să ocup loc la ei. In discutiile purtate [redacted] s-a referit la munca sa profesională .-

La intrebarea sursei : cum sinteti , el a raspuns : Cu multă treabă si aici acasă , si in prăvălie avem destulă treabă.Vine Crăciunul si cu aceasta ocazie fiecare om incearcă să-si facă ceva surprize ,acelora pe care-i iubeste. Aceasta tendință se poate observa foarte bine , la noi in magazin unde in această lună circulatia aproape s-a dublat. Si in familie la noi e o pregătire mare.Totusi că nu avem bani , pregătim ca pentru crăciun să cumpărăm ceva cadouri pentru copii .-

Si ce ai observat la magazin , oameni pentru Craciun sau pomul de iarnă cumpără cadourile , intrebă sursa ? Majoritatea cumpărătorilor nu vorbesc despre pomul de iarnă ci despre crăciun.De fapt nici eu nu inteleg de ce ar fi interzis ca cu aceasta ocazie să cumpărăm si da dan cadouri pentru copii nostrii.De fapt toată lumea sărbătoreste aceasta zi numai unii au frică ca să vorbească despre el ..Dar si acestia au dus acasă pomul de crăciun. Si vor face acest pom nu cu ocazia pomului de iarnă ci cu ocazia Crăciunului .-

El a inceput să se pregătească pentru plecarea la magazin si a intrebat pe sursă . că nu vii spre piață,la care sursa a răspuns că da mă duc .-

Pornind spre drum el a continuat să povestească următoarele :

Vezi aceasta ~~asta~~ este o gresală mare a regimului de azi.Aceste sărbători -Crăciun,pastii si altele sint legate la activitatea lui Isus Cristos .-

~~78~~ 46 97

Din aceasta cauză aceste sărbători nu sînt legale.--

Ci in fond aceste sărbători sînt mai importante decît o zi de 23 august sau 30. Dec.--

Dar pe lîngă faptul că aceste sărbători nu sînt legalizate in țările socialiste , totusi din amintirea oamenilor nu se poate scoate atît de usor .--

Aceasta inseamnă că oamenii să fie ori cît de mari proletari , sau chiar conducători unii dintre ei totusi sînt si ei fortax religiei in aceste zile .--

Uite chiar si aceasta zi de Craciun , oare de ce nu se poate ca la scolii si grădinite , copii să sărbătorească in aceasta zi , pomul de iarnă: De ce e nevoie ca pe lîngă un Craciun " mut " să mai avem si un pom de iarnă despre care vorbim mult si tot nu reusim să x transformăm intrăo sărbătoare .--

Si eu am aceasta părere răspunde sursa. Dar ce am putea face ca să rezolvăm aceasta problemă ? Noi nu putem rezolva aceasta răspunde el,, Uite că in Ungaria unde sînt oameni mai culti, au inteles că aceasta zi de Crăciun trebuie să rămînă sărbătoare pentru oameni. La noi oamenii sînt cu alte caractere. Noi crestinii avem obligatia ca aceasta zi să o tinem totdeauna ca cea mai importantă sărbătoare, Dar nu numai noi ci si intreaga familie a noastră trebuie să răspîndim gîndul de Crăciun.--

Care este ac st gînd despre care vorbesti , intreabă sursa ? Gîndul Crăciunului este dragostea si Pacea intre oameni .Aceasta vrem să infăptuim noi crestinii dar nu cu metode politice unde vorbesc fără rost despre pacea ci cu metoda lui Isus Cristos , care invată că trebuie să trăiești rugîndu-te mult la Dumnezeu ca săădea pace si tie si la altii , răspunde [redacted] --

Da , e adevărat răspunde sursa .E i eu decînd mă rog lui Dumnezeu , sînt mai linistit si împăcat cu aceasta viață .--

Vezi răsounded [redacted] aceasta urmărăm noi ca să salvăm din aceasta viață păcătoasă , pe acei care intrădevăr vreau să scape de aceasta viață păcătoasă.--

Nu vreau să schimbăm deodată sufletul milioanelor ,dar noi si in felul acesta sîntem fericiti că am servit interesul lui Isus Cristos .--

17 ianuarie 1958

**Istoric al cultelor și „sectelor” întocmit de lt. maj.
Ludovic Kiss din cadrul Secției Raionale MAI Șimleu**

Documentul începe cu o serie de acuzații grave la adresa cultelor și sectelor, și anume, că ele ar fi „îndobitocit” muncitorii, ar fi contribuit la „fascizarea țării” și la declanșarea războiului împotriva URSS sau că ar frâna procesul de comunizare a României.

Principalele culte și grupări religioase care se aflau în atenția Securității erau: greco-catolic, catolic, ortodox, reformat și „Martorii lui Iehova”.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 4004, vol. 14, ff. 4-5)

I S T O R I C U L.

Culte si secte, legale si ilegale.-

In raza de activitate al acestui raion, activitatea reprezentantilor diferitelor culte si secte, dateaza inca inaintea primului razboi mondial, pe raza raionului fiind raspindite cultele: Romano-catolic, reformat, ortodox, greco-catolic, precum si sectele "Martori lui Iehova", Adventisti, penticostali si baptisti, fiind incadrate in aceste culte si secte in procentaj de 90.% din populatia raionului, prioritate avind cultul ortodox, romano catolic si reformat, iar pe linia sectelor secta ilegala "Martori lui Iehova", Reprezentati al sectelor, adventisti, penticostal si baptisti sint in numar relativ redus.-

Conducatori sectelor si cultelor, inca de la infintarea acestor culte si secte si pina in prezent au slujit interesele claselor reactionare in tinerea in obscurantism prin diferite povesti, asa zise doctrine, asupra "Puteri divine" "Traiul mai bun pe viata cealalta" etc. cautind sa-si indobitocneasca masele de muncitori.-Sau incadrat in diferite organizatiuni fasciste si nationaliste si in marea majoritatea cazurilor de aci raspindea "ideile" lor nationaliste si sovietice, revizioniste, antimuncitoresti si anti comuniste, contribuind efectiv in fascizarea tarii noastre si deslantuirea razboiului antisovietic.-

Dupa terminarea razboiului au cautat sa ponegreasca regimul nostru democrat popular si Uniunea Sovietica, au lansat svonuri alarmiste razboinice, au frinat si sabotat in scop contrarevolutionar hotaririle Partidului si Guvernului, in ce priveste planul de cultura, de colectare precum si transformarea socialista a agriculturii, instigind populatia cinstita la neinpunerea fata de aceste hotariri.-

Au pactizat cu o serie de elemente fosti legionari, nationalisti maghiari, chiaburi etc. tot in scopuri dusmanoase fapt pentru care o serie de elemente din rindurile acestora au fost arestate de organele noastre.-

Baza reactiuni interne si externe in rindurile aces-

tora in raza noastra de activitate o constituie in special reprezentanti cultului clandestin greco-catolic, in care sens concentrari de elemente sint in special in comuna Lompirt si satele apartinatoare ca Salajeni, unde fostul preot greco-catolic [redacted], si in prezent oficiaza slujbe religioase in conformitate cu ritualul greco-catolic in mod clandestin la care slujbe participa in special foste calugarite greco-catolice [redacted] si altele.-Persoana aratata cu ocazia slujbelor instiga cetateni ca sa nu se inscrie in sectorul socialist.- Cu astfel de activitati sint cunoscute 5. fosti preoti si 12. calugarite.-

Din partea preotilor ortodoxi, romano catolici si reformati, deasemenea si in prezent se inregistreaza raspindiri de svonuri alarmiste, calomii la adresa conducatorilor de partid facut cu multa viclenie si subtilitate xx cum ar fi preotul reformat A [redacted], care desfasoara o activitate dusmanoasa fosta pe linia bethanista in comuna Capar.-

Pe linia sectantilor reactiunea se sprijina in special pe sectantii din cadrul sectei ilegale "Martori lui Iehova" concentrati in numar de peste 20. elemente in comuna Valcaul de Jos si satele apartinatoare,- ale caror activitate este indreptata in mod fatis impotriva regimului nostru democratic si lagarul socialist, activitate care este camunflata prin o serie de interpretari ostile ale diferitelor versete biblice raspindite prin manuscrise.-Acesti sectanti au legaturi cu centrele lor din tarile imperialiste- in special din S.U.A. de unde primesc materiale de propaganda dusmanoasa in mod clandestin, dupa primire organizind adunari clandestine, continutul materialelor sint supuse unui studiu si chear seminarizarii.-Activitate intensa in aceasta secta desfasoara: [redacted] si altii, care s-au dovedit a fi cei mai inraiti dusmani al regimului, fiind caracterizati printr-o fanaticitate excesiva.-

Privind celelalte secte activitatea acestora nu este intensa, numarul sectantilor fiind mai redus, iar cu activitate dusmanoasa sint cunoscute cite un sau doua elemente izolate intre ele.-

Simleu la 17.I.1958.

LOCTIITOR SEF DE RAION
Lt. Măgă

KISS LUDOVIC.

10 martie 1958

Hotărâre de deschidere a dosarului de problemă pentru cultele ortodox, greco-catolic, romano-catolic și reformat de pe raza raionului MAI Zalău

Motivele deschiderii dosarului erau următoarele:

- mulți dintre preoții ortodocși făcuseră parte din partidele istorice sau fuseseră chiaburi și nu agreau regimul comunist.
- greco-catolicii erau duplicitari, mulți reveniseră formal la ortodoxie; în realitate, rămăseseră fideli Vaticanului.
- catolicii erau anticomuniști convinși, dar nu erau numeroși pe raza raionului.
- reformații aveau manifestări anticomuniste și naționaliste.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 4004, vol. 16, ff. 2-4)

SE APROBA

SEFUL DIR.REG.M.A.I.CLUJ

Lt.COLONEL:

BREBAN IOSIF

H O T A R I R E

Pentru deschiderea dosarului de
evidență a cultului ortodox, al
fostului cult greco catolic, romano
catolic si reformat. din raza
raionului M.A.I.Zalau .-

In raza raionului Zalau există un număr
apreciabil de preoti ai cultului ortodox care parte
din ei , au făcut parte din diferite partide istorice,
altii au fost considerati chiaburi si încă mai au
atitudini ostile față de regimul democrat popular din
tara noastră .-

De asemenea avem un număr de 16.preoti
greco catolici reveniti la ortodoxie cu ocazia unifică-
rii din 1948 , care majoritatea la fel au făcut parte
din diferite partide istorice din trecut, din organiza-
tia legionară , altii au făcut unele studii teologice
in țările capitaliste, unde o parte din acestia au trecut
la ortodoxie numai in mod formal , retractînd ulterior
din nou la biserica greco catolică in secret si sub
paravana bisericii ortodoxe , aceste elemente isi conti-
nuă activitatea lor dusemănoasă in clandestinitatea
greco catolică ne fiind loiali față de statul nostru.-

Astfel atît in sedintele lor cît si in rîndurile credinciosilor mai fanatici greco catolici care n-au revenit sau au revenit formal, propagă si mentin trează ideia că totusi prin eforturile si interventiile preotilor greco catolici care activează in clandestinitate , vor reusii legalizarea fostului cult greco catolic .-

Deasemenea sub diferite forme ascunse preotii greco catolici reveniti si nereveniti se intîlnesc in secret intre ei ,iau legătura si cu alte asemenea elemente din alte localități si in activitatea lor de rezistentă caută să se impotrivească de a se opune in drumul de construire a socialismului din raza raionului nostru , ca tărani apropiati lor si prin acestia să nu se inscrie in intovărsiri agricole, mai lansează zvonuri alarmiste , si totodată mai exploatează sentimentele religioase a credinciosilor in favoarea lor si in defavoarea regimului democrat popular.

In ce priveste cultul romano catolic in raza raionului nostru sînt numai cîteva parohii , care preoti la fel se situează pe aceasta activitate dușmănoasă contra statului si a măsurilor luate de partid si guvern in diferite domenii , cum este cazul preotului reformat ORBAN PETRE din orasul Zalau, care face dese deplasări la Cluj , Trg. Mures , Sibiu , Alba Iulia Miercurea Ciuc si alte localități si totodată are o serie de legături cu elementele foste exploatoare din Zalau .-

Datorită faptului că atît in orasul Zalau cît si o parte din comunele si satele Raionului sînt populate de majoritatea de cetățeni de nationalitate maghiară , sînt de religie reformată fapt ce majoritatea acestor preoti sînt cunoscuti de noi ca elemente fanatice religioase , nationaliste si au făcut parte din diferite partide fasciste maghiare din trecut , iar in activitatea lor prezentă se constată că nu se impacă cu orînduirea de stat democratică din tara noastră , fiind semnalati si cu manifestări

dusmănoase la adresa regimului nostru democrat
cum este cazul preotului reformat TATAR MIHAI din comuna
Samsud , care in trecut a fost presedintele P.R .M.
din comună , care a afirmat că atîta timp cît el va
fi preot in sat nu se va infiinta nici un fel de formă
socialistă in agricultură .-

La fel si preotul HEGY PETRU
din comuna Crasna a fost semnalat cu manifestări na-
tionaliste sovine , creind neînțelegere între popu-
latia de nationalitate maghiară si cea romînă ,cu
asemenea manifestări si activități au fost semnalati
si alti preoti reformati .-

PROPUNERI:

Pentru o urmărire mai activă
al activității acestor colegiu de preoti a cultelor
legale arătate mai sus într-un singur dosar de problemă
si tine o evidență clară si operativă a elementelor
ce incadrează aceasta problemă si constata activitatea
lor dusmănoasă prezentă , propunem spre aprobarea
conducerii Regiunii M.A.I. Cluj , deschiderea dosarului
de problemă a cultelor , ortodox, anafostului cult
greco catolic , a cultului romano catolic si a cultului
reformat .-

Prezenta hotărîre a fost întocmită
azi 10 III.1958 in orasul Zalau într-un singur exemplar.

DE ACORD

SEFUL RAI.M.A.I.ZALAU
Capitan,
VOCIU OCTAVIAN

Lucrator Operativ
Lt. Major D. D.

Sectia C'
Inregistrat azi 12. III. 1958
Sub Nr. 922

Lucrator Operativ

29 aprilie 1958

Referat întocmit de Secția raională a MAI Zalău din cadrul Direcției Regionale Cluj în care se propun măsuri pentru neutralizarea unei grupări betaniste

Ofițerii de Securitate se dovedeau a fi preocupați de găsirea și confiscarea unei cărți despre „teroarea din URSS”, care circula printre credincioșii betaniști. Cartea urma a fi utilizată ca probă împotriva acestora, într-un viitor proces.

(ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 1281, vol. 2, ff. 56-57)

56

SE APROBA:

my

R E F E R A T

Din studiul materialelor informative și de anchetă pe care le deținem în legătură cu gruparea betanistă din Zalău, a rezultat că acestea nu sînt justițiabile pentru a putea trece la reținerea elementelor conducătoare a acestei grupări - respectiv a lui BALOGH ADALBERT, PUSOK NICOLAE, BADO SAMUILA și BADAKI VASILE. -

Față de această situație în scopul documentării activității dușmănoase desfășurată de elementele conducătoare mai sus arătate a acestei grupări și a se putea trece la reținerea lor considerăm că este necesar a se lua următoarele:

M A S U R I :

- Intrucît în momentul de față la Reg. M. A. I. Aut. Maghiară se află reținuți pentru activitate betanistă un număr de 3 elemente conducătoare care au desfășurat activitate contrarevoluționară, împreună cu conducătorii grupării betaniste din Zalău, fapt pentru care propunem a se aproba deplasarea Lt. Onac Ioan, la această regiune spre a ancheta pe cei arestați asupra activității contrarevoluționare desfășurată de către conducătorii grupărilor betaniste din Zalău, urmăriți de organele noastre. -

- Din informațiile furnizate de agentul "KOC SIS FRANCISC" al Secției Raionale Zalău, rezultă că elementele betaniste din Zalău, dețin o carte ilustrată cu fotografii

- cartea este editată înainte de 1944 și reprezintă "téroarea din U.R.S.S". Această carte ar circula de la un element la altul și că în momentul de față s-ar afla la betanistul DENES VICTOR, frizer din Zalău. -

*20 faza
Zalau
Jury*

În scopul obținerii acestui document care să poată fi utilizat ca act justițabil, de asemenea propunem a se aproba deplasarea Lt. Onac Ioan la M. A. I. Raionul Zalău pentru a lua legătură cu agentura din această problemă, în special cu agentul "KOCNIS FRANCISC" pentru a stabili dacă și la ora actuală această carte se află la DENES VICTOR

Spre a studia în colaborare cu org. Secției raionale M. A. I. Zalău, posibilitățile creieri unei combinații pentru a putea intra în posesia documentului fie pentru fotocopiât fie de a intra în posesia definitivă a lui, fapt pentru care să se efectueze o percheziție domiciliară lui DENES VICTOR sub un motiv plauzibil cu care ocazie să se poată intra în posesia cărții.

După rezolvarea măsurilor arătate mai sus, se vor face propuneri de reținerea grupului. -

Față de cele arătate rugăm dispuneți. -

DE ACORD:

SEFUL SERVICIULUI
Lt. Col. de Sec.

Iacob Martin

IUCRATOR OPERATIV
Lt. de Securitate

Ioan

*Propunem ca unele din
cele 3 elemente să se deplaseze
la Lt. Onac pentru a lua legătura
într-unul cu agentul "Kocnis"
în scopul obținerii*

6 octombrie 1958

Notă informativă furnizată de agentul „Ionescu Teofil”

Agentul fusese marșrutizat în satul Sălăjeni, pentru a culege informații despre un călugăr greco-catolic urmărit pentru oficierea unor slujbe clandestine. Discuțiile dintre agent și persoana urmărită s-au axat, însă, pe tema *întovărășirii agricole* din localitate.

(ACNSAS, *fond Informativ, dosar nr. 5408, vol. 1, ff. 83-85*)

Sursa agentul "IONESCU TEOFIL"
Întâlnirea a avut loc la 6.
X.1958. în Sarmasag.-

La întâlnire a fost
Cpt. Grünfeld Anton.

NOTA INFORMATIVA.

23

În ziua de 5. Oct. a. c. am plecat la Sălăjeni, pentru a găsi ceva în legătura cu informațiile cari mi-a fost trasate din cauza ca am fost la balul Cruci Rosii în noaptea de 4. Sept. spre 5. Oct. a. c. nu am reusit sa plec cu trenul dar totusi am plecat pe jos, avînd obligatia luată. - Am sosit la ~~xxx.~~ [redacted], dînsul era cu sora sa la camera de bucate dădea mîncare la păsări si voiau sa prindă o găină pentru a o tăia, însa era c-am greu, fiindca în momentul cînd se apleca la ea gainile sburau toate. - El era îmbrăcat în hainele de lucru si încă neberbierit si nespălat. - Am observat ca nu ca alteori era acum mai rece/ adica nu era asa de primitiv/ întru-cît nu s-a sinchisit ca a intrat un musafir în curte, el si-a continuat perderea timpului de a prinde găina, nu ca rîndul trecut sa caute imediat să se ocupe sa ma poftesca înăuntru să i-au loc, ci acum parca ar fi fost satul de musafiri, nu era asa de primitiv. - A durat cca. o oră sau una jumate pînă să prindă găina, apoi a venit linistit sa de-a mîna si sa se scuze ca el si acum e ne îmbrăcat si necuratat, m-a poftit apoi în camera lui, a început sa se pregateasca pentru bărbierit, apoi sa se spele, dupăaia cu atîta calm sa se îmbrace încît eram cît pe aci sa ma înervez, vazînd un ceas ce atîrna pe perete ca se apropie de ora 12. si stiam ca la ora 3. am tren si nu reusisem sa începem discutiile la cari voiam eu în acest timp se pregatea si masa de către sora sa, aparut si bătîrul din camera ce-alalta, mă luară din nou cu acelesi vorbe: ce fac copii, sotia, soacra, cautînd sa fiu scurt, ca fac bine, din nou se repeta: da nu-s bolnavi? cînd sorsa, cînd bătîrul, totusi am reusit apoi sa pun întrebare cei cu colectivul sau tozul din Sălăjeni ?, mi-a răspuns ca poate ar merge bine de ar fi cineva care sa se priceapă ce însemnătate are tozu si cum să-l lucreze, cum sa educe pe oameni, pentru asi ajunge scopul, însă bănuieste ca Tov. [redacted] nu-i bun de nimic, ca auzi ce minuni făcu si cu cooperativa din sat, de acum e închisa si asta si toata lumea vorbeste ca numai din cauza lui, a fost la inventar contabilul din Sarmasag si cum el era de ai mai mari si mai de vază, ba paremi-se ca presedinte la cooperativa, au terminat inventarul si nu^{au} avut gestionara nici-o lipsă la sfîrsitul inventarului, ce se întîmplă între gestionară și tov. [redacted] ca se certa si o puse pe gazeta de perete, gestionara care acum îl avea oare-

cum în mîna pe tov. ██████, se duse și rupse articolul după ~~perex~~ gazeta, el se duse la ea și o amenința ca-i va arăta el pentru ce făcuse astfel de faptă și după cum se aude se și duse și o reclamă, ca la o săptămîină să vină o a doua comisie să-i facă iar inventar și o găsi pe gestionară în lipsa cu peste 20.000. lei, toată lumea din sat este alarmată cum înainte cu o săptămîină ieșea fără minus și acum după o săptămîină se găsește minus 20.000. lei și mai bine, acum gestionara e închisă, iar el umblă după fel de fel de smecherii să găsească martori care să dovedească ca gestionara nu a corespuns ca ea s-a îmbătat și bea, greșea la numărare, la măsurat și altele:

Destului ca acum să descopere de la oameni și de la ceilalți gestionari cari au mai fost înainte și de la aceasta ce-i acum închisă ca tov. ██████ îi plăcea să bea și să cumpere marfa din cooperativa fără să o plătească întotdeauna ori asta e chear ca o bucată de slanina, dacă tai din ea sigur ca pe alta dată nu mai este la loc, mai ales ca o ai mîncat, așa a căutat el să fie omul cinstit și să-și ridice nivelul prin asemenea fapte. - Si cu colectivul sau toșu, oameni au lăsat după el au adus tractorul și au arat în colectiv pămîntul și era frunte de pămînt, au tăiat niște brezde mari de nu s-au mai sfărmat bulgări aproape pînă la secere, el nu s-a interesat cum ar fi trebuit să aducă de la S.M.T. și taiețoare de brazde să măruntească bine, au semănat cum a dat domnul, iar la împărțirea grîului, colectivisti au avut mai bun grîu unde nu era în colectiv și prin asta a stricat prestigiul dispozițiilor date de partid și așa cine știe cîte le mai moștește pînă cînd vor găsi cei în drept, apoi vai de pielea lui să fi, ca acum devin legile tot mai aspre și mai severe și de fapt trebuie fiind ca unii abuzau de drepturile pe care partidul le-a elaborat și din cauza asta mulți au suferit și suferă și în prezent, a spus el acum omenire întregă vede populația se înmulțește, iar pămîntul e tot atît de mare și este nevoie de a se căuta o metodă de a munci pămîntul pentru a produce cît mai mult, mie unu nu-mi place să fac politica dar zic ca nu a existat nici-un partid care să-și dea interesul atît de mult pentru a avea fiecare mic și mare, tînar sau bătrîn din ce să trăiască, mai putem da exemplu pe poporul Chinez 600.000.000. s-a alăturat comunismului care după cum se știe era un popor înapoiat, dar avînd o populație atît de mare și numeroasă, au reușit să-și deschidă ochii și să vadă ca nu se mai poate trăi în felul în care ei pînă în acest moment erau ti-

nuti, astai adevarul însa asa cum de fapt au mai fost si alta data exista oameni de tot felul sunt si de acei cu doua fe- te ca de exemplu ██████ nostru pe care acum l-au urât toti oameni, numai sa nu mă spui la cineva ca eu politica nu am facut si nici nu vreau sa fac doar asa ti-o-spusai ca am în- tes ca te framânta mult inovatiile si sa stii ca si aceasta e tot pentru ca omul sa aibă si sa-i fie mai bine sa poata sa traiasca din putin.-

Apoi a zis sa le lasam la o parte si sa mergem sa mâncam ca este cine sa aiba grije si de astea noi sîntem mici si nici nu-i bine sa întri în asa lucruri mari ca nu sîntem nici măcar pe lângă conducători sa ne întrebe părerile noastre,-

Era ora 14.am stat la masa si după ce am luat masa eu am întrebat daca sti la ce ora e trenul spre Săr- măsag, dînsul a spus ca nu stie dar tot cam pe la ora 3.adica 15.si iar apucînd sa întrebe sorsa de părinti mei odata mi se păru ca aud ceva si ies afara si într-adevăr se auzi tre- nul, am dat mîna si am fugit la gara, dar nu l-am ajuns si ra- mînînd în gara am plecat apoi la Cîmpia ca îmi era rusine sa merg îndarat la ei.-

Sarmasag la 6.Oct.1958.

"I-TEOFIL"

N O T A: Numitul ██████, este urmarit prin Dos.Act.Inf.

MASURII: Materialul va fi exploatat prin Dos.Act.Inf.iar în ce priveste pe ██████, vom lua masuri de prelucrare, în ce priveste linia de conduita fiind ca este agent.-

SARCINII: Intr-ucît agentul "IONESCU" a relatat ca caluga- rul ██████, va face o vizita la el pentru a vedea înovatia ce a facut agentul/o soba la care se foloseste lignit/.-În dis- cutie sa aduca vorba despre cultul greco-cat.si sa spuna ca a auzit de la cineva ca TAMAIANU a fost arestat, însa nu a putut spune pentru ce ,dupa care sa duca discutia legat de cultul greco-cat, si sa se înterezeze cumva daca vrea sa între din- nou ca preot.-

Cpt.Grünfeld Anton.-

23 septembrie 1961

**Ordin trimis de Direcția Regională Crișana a MAI către
Biroul de Securitate Șimleu privind combaterea acțiunilor
anticomuniste ale unor membri ai cultului
„Adventist de Ziua a Șaptea”**

**Pentru atingerea acestui obiectiv se solicita deschiderea unor
dosare de verificare și recrutarea de agenți capabili din rândul
membrilor cultului respectiv.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 4004, vol. 14, ff. 58-59)

58

Ministerul Afacerilor Interne	1961	29
Inv. 45.888.		
1961	109	

Nr.343/ 2183 din 23.IX.1961.

*23/1961
cpt. Iosanu*

C A T R E :

BIROUL DE SECURITATE

- S I M L E U -
= = = = =

Din datele pe care le posedăm rezultă că în cadrul sectei " Adventiști de ziua 7.-a ", predicatorul și unele elemente mai active desfășoară o activitate dușmănoasă împotriva orînduirii de stat din țara noastră, ceea ce se caracterizează prin **acea** că interzic membrilor de a lucra sîmbăta în orice loc de muncă s-ar găsi, îndeamnă membrii să nu se înscrie în sectorul socialist, nu dau voie copiilor să meargă la școală în ziua de sîmbătă.

În predicile pe care le țin unii conducători compară evenimețele interne și internaționale cu diferite date din biblie, spunînd că acestea arată " sfîrșitul lumii " și membrii trebuie să se pocăiască, în urma căruia fiecare membru desfășoară activitate de convertire a noi aderenți.

Față de cele de mai sus, luați măsuri de a analiza materialele pe care le posedați și acolo unde aveți date ce caracterizează activitatea dușmănoasă a sectanților treceți la deschiderea dosarelor de verificare.

Pe raza raionului Dvs. pînă în prezent au fost identificate cca.250-300 elemente în rîndul cărora nu dispuneți de nici-un agent.

Pentru încadrarea informativă a elementelor dușmănoase din cadrul sectei, veți lua în studiu pentru recrutare mai multe elemente din fiecare grupare, în timpul studiului asupra candidaților veți avea în vedere de a stabili :

- Posibilitățile de informare.
- Gradul de pregătire.
- Gradul de fanatism a candidatului și materialul pe baza căruia va putea fi determinat să accepte colaborarea cu organele noastre.

Asupra elementelor corespunzătoare pentru recrutare, pînă la data de 25 octombrie 1961, veți înainta dosarele de candidați cu formele necesare spre aprobare.

Pentru ușurarea muncii Dvs., vă trimitem alăturat 7 (șapte) tabele nominale - fotocopii - din care rezultă numele și pronumele, datele personale, locul de muncă, ocupația, domiciliul, data cînd a fost botezat în sectă membrii și conducătorii "adventiși de ziua 7.-a " din raionul Simleu.

SEFUL DIRECTIEI REGIONALE
COLONEL DE SECURITATE

KISS
KISS VASILE,

SEFUL SERVICIULUI III.
CPT. DE SECURITATE

CRAI
CRAI PETRU,

Concept : Lt.Maj.Seres I.

Dactilo.A.c.Bara A.

Exemplare : 2.

12 februarie 1964

Notă informativă furnizată de sursa „Lungu Ioan” cu privire la o discuție purtată cu un călugăr greco-catolic din satul Sălăjeni

De fapt, sursa nu se mai afla în rețeaua informativă și se prezentase din proprie inițiativă la preotul respectiv pentru a-l convinge să se angajeze, implicit să renunțe la oficierea de slujbe clandestine. Ofițerii de Securitate nu au fost deloc impresionați de „solicitudinea” fostului informator și au hotărât să-i atragă atenția să-l lase în pace pe urmărit.

(ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 5408, vol. 1, f. 47)

Primit: Cpt. Zsupon Ioan.

Sursa: "Lungu Ioan"

Data: 29. I. 1964.

Locul: Postul de mil. Sarmasag

Intîlnirea a durat de la 12-13.00.

Intîlnirea viitoare: 12. II. 1964. ora 12.00.

Problema: _____

26. II. 1964.

WZ

NOTA INFORMATIVA.

Sursa va înformeaza asupra numitului [REDACTED], în etate de 59 ani, fiul lui Mihai si Floarea, înscris în GAC. cu domiciliul în satul Sălăjeni, comuna Lompirt [REDACTED].

Sursa va înformeaza ~~sa~~ asupra susnumitului, că în ziua de 27 dec. 1963, au stat de vorba cu numitul [REDACTED], acasa si i-au spus: părinte ce mai faci, cum o mai duci singur, nu te gîndesti ca să întri într-un serviciu.-

El î-i spune lui, măi [REDACTED], eu fac cum pot, că eu nu pot lăsa toț ce e pe lîngă casă, si sînt si bătrîn, nu că mă iau în serviciu.-

[REDACTED], din Sălăjeni îi spune, apoi părinte tot ar trebui să te bagi într-un serviciu ca, la un moment dat te vor ridica și mai rău are sa fie de D-ta.

Popa î-i spune, măi [REDACTED], pe mine nu mă ameninta cu ~~aste~~ aceste probleme că eu stiu ce să fac. Iar dacă mă vor ridica n-are decît să măx ridice daca am gresit cu ceva. El spune lui Popa afla-ti-or ei motivuți ca dece nu a-i trecut la religia ortodoxă și mai multe probleme și ț-i-a părea rău doar eu îți vreau binele.

Popa î-i spune, faca D-zeu ce vrea, oi suferi daca sînt vinovat, eu cred că si partidul are o judecată oarecare, nu cum ai tu că vii cu de astea probleme la mine. Pe mine nu mă prosti cu de astea vorbe.

"Lungu Ioan"

29. I. 1964.

NOTA: Numitul [REDACTED], este fostul agent "Pomul" care de dragul de a prezenta înformatii s-a prezentat la popă respectiv la fostul călugăr [REDACTED] si l-a amenințat desconfirîndu-se și mai mult că are legaturi cu organele de securitate. Acest fost agent "Pomul" este un element ne serios, lăudăros, fapt pentru care a fost exclus din rețeaua înformativa.-

[REDACTED], este urmarit prin actiune inf. ind.

MASURI: I se va atrage atentia lui [REDACTED] ca pe viitor sa-l lase în pace pe [REDACTED] și sa nu-l mai ameninte.

15 februarie 1964

Raport al Secției Raionale Șimleu privind activitatea cultelor legale și a grupărilor religioase interzise din zonă

Potrivit autorilor acestui document, deservenții de cult și credincioșii ortodocși, reformați, penticostali și adventiști de ziua a șaptea nu puneau probleme deosebite, activitatea lor derulându-se în conformitate cu dispozițiile Departamentului Cultelor.

În schimb despre greco-catolici, gruparea disidentă baptistă „Trezii Domnului”, Martorii lui Iehova și adventiști-reformiști se menționa că reprezintă un pericol din pricina atitudinilor anticomuniste și a „fanatismului” de care dădeau dovadă.

Ca măsuri de contracarare se propuneau: intensificarea acțiunilor informativ-operative în rândul acestora; aplicarea de amenzi celor care se întâlneau clandestin; derularea de activități culturale; atragerea lor la cultele legale.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 4004, vol. 14, ff. 81-89)

15.II.1964.

R A P O R T

Privind activitatea cultelor
și sectelor de pe raza raionului
Simleu.-

Pe raza raionului Simleu, există următoarele culte și secte legale și ilegale: cultul ortodox, cultul reformat, cultul romano-catolic, cultul ilegal greco-catolic, secta baptistă cu curentul ilegal "Trezii domnului", secta Adventisti de ziua 7-a, secta ilegală "adventisti reformisti", secta "Martori lui iehova", secta penticostală.

Numărul credincioșilor acestor culte și secte este după cum urmează:

CULTE SI SECTE: LEGALE:

- Cultul ortodox.....48.051 suflete.
- Cultul reformat..... 9.195 "
- Cultul romano-cat... 2.946 "
- Cultul creștini după
evanghelie..... 124. "
- Secta baptista..... / 500. "
- Secta penticostala.. 85. "
- Secta adv.de ziua 7-a 120. "

SECTE ILEGALE:

- Secta "Martori lui Iehova"... 60. suflete.
- Secta "Adv.reformisti" 33. "

Credincioșii care fac parte din aceste culte, sînt răspîndiți în toate localitățile, de pe raza raionului Simleu, în raport de numărul populației din localități și naționalitatea cetățenilor.

- Cultul ortodox: Credincioșii sînt concentrați în majoritatea localităților, din raionul Simleu, unde este populație de naționalitate romîna. Localitățile cu concentrații mai mari de credincioși ai cultului ortodox, sînt: Zalnoc, Sîg. Plopis, Valcau, Perecei,

Chioşd, Marca, Bobota, Măierişte, Ip si Leşmir, - Activitatea credincioşilor şi preotilor se desfăşoară conform dispoziţiunilor si instrucţiunilor primite de la Departamentul Cultelor.

✓ - Cultul reformat: Credincioşii, sînt concentraţi, în localităţile cu populaţie compactă maghiară, ca: Zăuan, Nusfalău, Perecei, Camăr, Leşmir, Boghis, Sărnăşag, Ip, Lompirt, Vîrsolt. - Activitatea credincioşilor şi preotilor se desfăşoară tot în conformitate cu dispoziţiunile şi instrucţiunile departamentului cultelor.

✓ - Cultul romano-catolic: Credincioşii sînt concentraţi în localităţile cu populaţie de naţionalitate maghiară şi slovacă ca: Tusa, Zăuan, Valea Ungurului, Carastelec, Ip, Sarmasag si Ilisua. Credincioşii si în special preotii acestui cult desfăşoară o intensă activitate. Preotii romano-catolici [redacted], din oraşul Simleu, [redacted] din satul Ilisua si [redacted] din satul Valea Ungurului, pactează cu unele elemente greco-catolice, rămase în rezistenţa de naţionalitate romîna, în sensul că permite acestor elemente, de a frecventa biserica romano-catolică, si chiar îi mărturisteste pe acestia si îi îndrumă în activitate.

✓ - Cultul "Crestini dupa evanghelie": Credincioşii sînt concentraţi, în localităţile: Nusfalau, Camar si Sarmasag - Numarul acestor credincioşii, creşte numai în raport de dezvoltarea familiilor ce fac parte din acest cult. -

In general numarul credincioşilor ce fac parte din culte, creşte în raport de dezvoltarea membrilor familiilor ce fac parte din aceste culte. Acest cult este caracteristic şi sectelor însa sectanţii şi în special predicatorii si unii membri mai activi, duc activitate de cîştigare de noi aderenti în secte.

✓ - Cultul/ilegal/ greco-catolic: Din acest cult fac parte, unele elemente rămase în rezistenţa greco-catolică ca fosti preoti si calugari greco-catolici ca: [redacted], din Simleu fost preot greco-catolic, [redacted] din satul Sălăjeni, fost calugar greco-catolic. [redacted] si [redacted] din satul Valcaul de Sus, fosti la scoala de calugari greco-catolici, ramasi în rezistenţa. De asemenea mai sînt unele elemente ca: [redacted]

[redacted], din satul Valcaul de Sus, comuna Valcaul de Jos si [redacted] [redacted] din satul Sălăjeni, comuna Lompirt, care au fost de regizie greco-catolici si au ramas în rezistenţa.

Elementele din satul Sălăjeni, sînt grupate în jurul fostului calugar greco-catolic [redacted] din acest sat, care desi desfăşoară o activitate organizată mentine streaz spiritul credin-

tei greco-catolice, nu frecventeaza biserica ortodoxa din sat, ci frecventeaza biserica romano-catolica din satul Ilisua, unde este preot [redacted],-

[redacted], este urmarit de noi prin actiune informativă individuala. Pentru a destrama activitatea desfasurata de [redacted], impreuna cu [redacted], pe linia rezistentei greco-catolice propunem ca [redacted] sa fie avertizat. Consideram ca avertizarea va avea efect asupra comportarii și activitatii lui și a celorlalte elemente, întrucît din materialele ce le posedam asupra lui, rezulta ca manifesta teama de organele de stat.

Elementele din satul Valcaul de Sus ca : [redacted],

[redacted] sînt grupate în jurul lui [redacted] fost la scoala de calugari greco-catolici. Aceste elemente sînt urmărite prin Actiunea Informativa de Grup. Pîna în luna ianuarie 1963, au desfasurat activitate dusmanoasa pe linia rezistentei greco-catolice. Activitatea lor a constat în faptul că frecventau bisericile romano-catolice din Simleu și Crasna, regiunea Cluj, unde se mînturideau, se adunau în grup pe rînd la cîte unul din ei, cu care ocazie se rugau și studiau diferite materiale de propaganda religioasa greco-catolica și aveau unele manifestari dusmanoase la adresa regimului și a sectorului socialist din agricultura.

În prezent, activitatea acestei grupari este în destrămăre. Prin masurile informativ-operative, luate am reusit ca pe unii dintre ei să-i atragem la cultul ortodox și la o viața normală să se casatorească, cum este cazul lui [redacted] și [redacted], iar [redacted] urmează să se casatorească. Aceste elemente frecventeaza biserica ortodoxa din satul Valcaul de Sus.

Am mai ramas în rezistentă [redacted] care are D.O. în satul Valcaul de Sus, [redacted] care a disparut de la domiciliu din anul 1960 și în prezent se găsește la o cariera de piatră din Zăvoi, raionul Caransebes, regiunea Banat. [redacted]

[redacted], din satul Valcaul de Sus, care sub influența lui [redacted] nu frecventeaza biserica ortodoxa ci bisericile romano-catolice. Pentru a destrama activitatea acestora, și să-i atrage la biserica ortodoxa, propunem ca numitul [redacted] să fie avertizat. Consideram ca avertizarea va avea efect asupra lui [redacted], mai ales că acesta și în prezent este cu D.O. în satul Valcaul de Sus.-

De menționat este faptul ca numărul elementelor din rezistența greco-catolica scade, datorita măsurilor informativ-ope-

rative luate asupra lor prin destramarea activitatii acestora și stragerea lor la biserica ortodoxa si la o viata normala, influențându-i prin agentura sa se casătoreasca. In acest sens vom dirija și pe viitor agentura existenta. Propunem ca prin organele de partid sa se intensifice activitatea culturala, în satul Valcaul de Sus, întrucît majoritatea cetatenilor sînt reduși si pot cădea ușor sub influenta acestor elemente.-

- Secta baptista: Credinciosii acestei secte, sînt concentrati în localitatile: Nusfalau, Valcau, Perecei, Camar, Ip, Boghis, Bozies, Sarmasag si Simleu. Activitatea unor membri ai sectei și predicatori, s-a intensificat în special din anul 1961 cînd în cadrul sectei baptiste a fost întrodus curentul "Trezitiei domnului". Acest curent a fost adus din R.P.U. de catre numitul [redacted] din R.P.U. care a facut mai multe vizite la baptistii din comuna Camar și în special predicatorului ne autorizat [redacted], care la rîndul sau a întrodus acest curent si în rîndul credinciosilor baptisti din alte localitati ca: Simleu, Pericea, Valcau, Nusfalau Ip si Boghis.-

In prezent numarul sectantilor baptisti care adera la curentul "Trezitiei domnului" este în crestere. Activitatea de îndoctrinare se desfasoara foarte intens. O parte din așa zisi predicatori (ne autorizati) ca: [redacted] din comuna Perecei, [redacted], din comuna Camar si [redacted] din comuna Valcaul de Jos, desfasoara o intensa activitate în care sens se deplaseaza pentru a face predici, în alte localitati în care "vestesc" curentul "Trezitiei Domnului". Unii dintre ei ca D [redacted] si-au cumparat și magnetofone cu care se deplaseaza pe la credinciosi baptisti din diferite localitati si propovaduesc curentul "Trezitiei Domnului", prin predici, rugaciuni si cîntece înregistrate pe bandă. Activitatea predicatorilor ne autorizati pe linia cultului "Trezitiei Domnului" este stimulata si de catre predicatorul autorizat al sectei baptiste pentru bisericiile din raionul Simleu, [redacted] din comuna Nusfalau care coordoneaza activitatea acestora [redacted], se deplaseaza periodic la toate bisericile baptiste din localitatile de pe raza raionului Simleu, cu care ocazie pe lînga activitatea sa legala, duce activitate ilegala pe linia "Trezitiei Domnului". Astfel, a facut mai multe predici în care îndeamna pe credinciosii baptisti sa se trezeasca, unele din aceste predici, le-a înregistrat pe banda de magnetofon. A împrumutat de mai multe ori, magnetofonul de la numitul D [redacted].

DRU, din comuna Pericei, cu care s-a deplasat în alte localitati, la bisericile baptiste facînd propagandă pentru "Trezitii Domnului". Astfel, predicatorul [redacted] a fost prins în fragrant delict, de către organele noastre în satul Bozies, cînd facea asemenea propagandă cu magnetofonul în mijlocul unor credinciosi baptisti din acest sat.-

Datorita activitatii întense desfasurata de către [redacted] ROL, din comuna Camar [redacted] din comuna Nusfalau, [redacted] [redacted] din comuna Pericei si [redacted] RIL din comuna Valcaul de Jos, numarul credinciosilor care adera la "Trezitii Domnului" a crescut dupa cum urmeaza:

- Comuna Camar..... 50. membri.
- Comuna Pericei... 25. membri.
- comuna Ip..... 3. membri.
- Comuna Valcaul de Jos 10. membri.
- Comuna Nusfalau... 10 membri.

De asemenea în prezent desfasoara activitate de atragere în acest curent în comuna Boghis, satul Bozies, raionul Simleu, comuna Ip si alte localitati.-

În comuna Bozies si satul Bozies, unele elemente baptiste poseda diferite materiale manuscrise, pe care le copiaza cu indigou și le raspîndesc. Aceste materiale trateaza despre curentul "Trezitii domnului" si sînt făcute sub îndrumarea predicatorului [redacted] din comuna Nusfalau.

Activitatea elementelor de mai sus, consta în urmatoarele:

- Prin activitatea pe care o desfasoara urmaresc: "desteptarea sufletului din starea de pacat, trezirea la realitate sa nu mai pacatuiasca, sa se întoarca la Dumnezeu, sa studieze biblia cît mai mult, sa petreaca duminicile în biserici, iar în timpul liber și în special în timp de iarna, sa se adune pentru rugaciuni în diferite case, la credinciosi în afara bisericilor.

- Fanatizeaza pe membrii sectei ce fac parte din gruparea "Trezitii Domnului" si cauta sa atraga noi membri în grupare. Nu lasa pe copii și pe membrii sectei sa mearga la spectacole sa manînce carne si nici sa ia parte la nici o activitate social-culturala.

- Fac deplasari în alte localitati pentru a atrage noi membri .

- Intretin legaturi cu sectanti baptisti din R.P.U. care fac parte din gruparea "trezizii domnului".-

- Fac vizite reciproce.-

- Pentru destramarea grupari "Treziti Domnului" si a activitati acestora propunem ca predicatorul autorizat [redacted] din comuna Nusfalau sa ~~nu~~ fie luat dreptul de functionare ca predicator pentru a nu avea posibilitate a se deplasa in diferite localitati, cu scopul de fanatizare a membrilor sectei si in ai atrage in gruparea reza treziti domnului.-

Totodata propunem sa fie avertizat de organele noastre pentru activitatea pe care o desfasoara pe linia acestui curent, deasemenea propunem sa fie avertizati si predicatori ne autorizati ca: [redacted], urmariti de noi prin actiuni informative si de verificare, precum si [redacted], care poseda magnetofone, dar le folosesc cu scop de fanatizare a membrilor sectei.

Mentionam faptul ca pina in prezent nu a fost avertizat nici un element care face parte din gruparea "Treziti Domnului".

- Secta adventisti de ziua 7-a: Credinciosii ce fac parte din aceasta secta sînt concentrati in localitatile :Sîg, Nusfalau, Camar, Ip si Boghis.

- Activitatea membrilor si predicatorilor acestei secte se desfasoara conform dispozitiilor primite din partea Departamentului Cultelor.-

- Secta penticostala: Membrii acestei secte sînt concentrați in localitatile, Zalnoc, Valcau, Chiesd si Boghis.-

Activitatea membrilor acestei secte in prezent se desfasoara in conformitate cu dispozitiunile departamentului cultelor. In anul 1963 am avut deschis dosar de verificare asupra numitului [redacted] si actiune informativa asupra lui [redacted], care au practicat tremuraturul si "vorbitul in limbi". Aceste elemente au fost avertizate de organele noastre.

- Secta ilegala "Martori lui Iehova": Membrii acestei secte sînt concentrati in raza comunei Sîg, facînd parte din secta 55. membri.

In prezent Sectia Raionala M.A.I. Simleu, are deschisa actiune informativa de grup Nr.70. asupra unor elemente, mai active care fac parte din aceasta secta ca: [redacted]

[redacted] si altii din comuna Sîg care au desfasurat o activitate intensa pe linia sectei iehoviste.-

Activitatea lor a constat si consta si in prezent in urmatoarele:

In perioada de terminare a colectivizarii a agriculturii, elementele de conducere din rîndul acestora si in special [redacted]

██████████, a instigat direct sa nu se înscrie nici unul în sector socialist. Au desfasurat actiuni de ponegrire a aparatului de partid.

- De si au acceptat ulterior inscrierea în sector socialist, manifesta rezistenta fata de acest sector. Nu iau parte la adunarile ce se țin la G.A.C.

- Minimalizeaza posibilitatile de existenta colectivistilor, afirmând ca vor muri de foame.-

Unii din ei prefera sa lucreze la alte munci decât la GAC. și pleaca pe diferite santiere.

Nu iau parte la nici un fel de actiuni social-culturale, afirmând ca aceste lucruri sînt ale satanei.

- Desfasoara activitate de atragere de noi membrii, noi aderenti în sector.

- Fac adunari în grup, cu care ocazie se îndoctrineaza cu diferite materiale pe care le poseda, folosind în special biblia.-

- Organele noastre pe lînga alte sarcini prinse în actiune, la data de 4.I.1963 am propus ca masura limitarea și destramarea activității sectantilor iehovisti din comuna Sîg și satele Mal și Tusa, prin agentura și prin rudele sectantilor iehovisti, în sensul de a-i influenta pe acestia sa nu mai desfasoare activitate în grup sau sa renunțe la activitatea lor și sa treaca la cultul ortodox.-

Din ianuarie 1963 pîna în prezent am reusit în urma dirijării agenturi și folosiri rudelor sectantilor iehovisti să limitam

activitatea acestor sectanti în sensul ca o perioada mai îndelungata nu s-au mai efectuat adunari în grup, fiindu-le frica.

Deasemenea ca masura pentru limitarea și destramarea activitatii acestora, au fost luate prin organele de militie unele măsuri milițienesti, aplicîndu-li-se amenzi celor care se deplasau în alte localitati, pentru a face propaganda iehovista.-

Organele de partid au luat măsuri de intensificare a activitatii culturale în aceste localitati.-

Cu toate acestea din materialele ce le posedam în prezent rezulta ca elementele iehoviste nu au renuntat la activitatea lor și dau dovada de mai multa prudenta în activitatea lor iehovista. Au început sa faca din nou adunari în grup și chear sa pregateasca efectuarea unor botezuri în comuna Sîg. În cursul lunii septembrie 1963 organele noastre au avertizat pe iehovistul ██████████

██████████, din satul Tusa, urmarit prin actiune informativa individuala.

Cu ocazia anchetării lui a recunoscut în mare parte activitatea sa, luîndu-si angajament ca în viitor activitatea sa se va limita la studiul individual al bibliei. Din materialele infor-

mative obținute asupra susnumitului după avertizare rezulta ca acesta nu-și respecta angajamentul și desfășoară activitate iehovista.-

Propunem ca în continuare să fie luate măsuri milițieneste asupra elementelor mai active și care fac deplasări și fac adunări în grup.-

Prin agentura și alte mijloace să obținem materiale pe baza cărora unele elemente să poată fi compromise și demascate în public.-

Intensificarea muncii culturale în aceste localități.

Vom lua măsuri ca prin rudele lor care nu fac parte din sectă să desfășoare în continuare o muncă de limitare a activității lor și să atragă la cultul ortodox. Acest lucru se va face și prin agentura.-

Intrucât cetățenii din raza comunei Sîg sînt reduși din punct de vedere cultural-educativ fiind mai izolați aflîndu-se în regiuni mai deluroase, propunem să se intensifice și pe viitor munca cultural-educativă cu ajutorul organelor de partid și organizațiilor de masă în sensul de a -se deplasa echipe artistice și de teatru și să se țină diferite conferințe pe tema combaterii misticistului și în special a dogmelor iehoviste, iar filmele ce se vor prezenta să fie de natură să combată dogmele iehoviste.-

De asemenea mai propunem ca preotul [redacted], din comuna Sîg, care este în vîrstă de peste 70 ani și bolnavicios să fie înlocuit cu un alt preot.-

Secta ilegală Adventisti Reformisti:

Membrii acestei secte sînt concentrați în localitățile Cristelec și orașul Simleu.

Activitatea acestor elemente este cordonată de către numiții: [redacted] din orașul Simleu, AR- [redacted] din satul Cristelec. În satul Cristelec există cca. 30. elemente în această sectă, iar în orașul Simleu cca. 10. sectanți adventisti reformisti. Asupra acestor elemente avem deschisă acțiunea informativă de grup Nr.89.

Din materialele existente în dosarul de grup rezulta că activitatea acestora constă în următoarele:

- Se adună în grup la cîte unul din ei, cu care ocazie studiază Biblia și alte materiale de îndoctrinare.

- În predicile pe care le face [redacted] și alții, instigă pe membrii să nu ia parte la viața social-culturală, să nu mănînce carne și să nu consume băuturi alcoolice, să nu lase copii în zilele de sîmbătă la școală și să nu pună mîna pe armă.

Pentru limitarea si destramarea activitatii sectantilor reformisti agentura a fost dirijata pe de o parte în sensul de a cunoaste activitatea acestora, iar pe de alta parte de a-i înfluenta pe acestia sa treaca la secta legala "adventisti de ziua a VII-a".

Intrucît nu au fost luate alte masuri de limitare si destrămare a activitatii acestora, propunem urmatoarele: In satul Cristelec unde nu exista cinematograful si cetătenii sînt redusi din punct de vedere cultural, să se deplaseze caravana cinematografica mai des, să se țina diferite conferinte pe teme științifice și educative în sensul combaterii misticismului.

- Cadrele didactice să se ocupe mai mult cu conducerea elevilor sectantilor reformisti pentru a atrage la diferite activitati culturale și pentru a frecventa sîmbata la școala.

Prin rudele și prietenii sectantilor reformisti, care se bucura de autoritate si prestigiu să se întreprinda actiuni de limitare a activitatii acestora si în a atrage la secta legala adventisti de ziua 7-a sau la cultul ortodox.

Prin șeful de post si alte organe de militie vom lua măsuri de prindere a sectantilor reformisti în flagrant delict cînd acestia se deplaseaza în scop de a desfasura activitate sau cînd fac adunari în aceste cazuri, li se vor aplica amenzi.

Prin agentul "Vegvari Isnos" care este predicator autorizat a sectei "Adventisti de ziua 7-a", pe raza raionului Simleu, vom desfasura activitate de atragere a reformistilor la secta legala.-

PE ȘEFUL SECȚIEI RAZIONALE

Cpt. de sec.

RUSU SABIN

23 octombrie 1965

Plan cu măsurile preconizate în vederea compromiterii și influențării pozitive a adventiștilor-reformiști din orașul Șimleu și satul Criștelec

Adventiștii-reformiști erau o grupare dizidentă, ilegală, a Cultului Adventist de Ziua a Șaptea, recunoscut de regimul comunist.

La 13 iunie 1965, adventiștii-reformiști din Șimleu și Criștelec au fost prinși în flagrant în timpul unei întâlniri clandestine. Cu acest prilej, le-au fost confiscate materialele religioase și au fost anchetați. Ulterior, patru dintre liderii grupării au fost trimiși în justiție, iar 25 de membrii au fost avertizați de Securitate.

În continuare, Securitatea era preocupată să-i determine pe membrii grupării să treacă la unul dintre cultele legale (Ortodox sau Adventist de Ziua a Șaptea) ori să-i compromită pe cei care se dovedeau refractari.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 4004, vol. 14, ff. 26-29)

23.X.1965.

26

SE APROBA:

P. SEFUL DIRECTIEI REGIONALE
Colonel,

DISTRICTUL GHEORGHE.

*Completat de S. III.
se nu include in
presentul plan in
executia intr-un
5. X. 1965
M. I.*

PLAN DE MASURI:

Privind măsurile care vor fi luate, pentru compromiterea și influențarea în mod pozitiv a celor două grupări adventist - reformiste din orasul Simleu și din satul Criștelec.

Sînd urmăriți prin acțiune informativă de grup, numiții: MORLOCAN ALEXANDRU și CHEREJI GHEORGHE din orasul Simleu și ARDELEAN IULIU și CIULIC ILIE, din satul Criștelec.

Aceste elemente pînă la data de 13.VI 1965 au desfășurat o activitate intensă în cadrul sectei ilegale "Adventiști -reformisti" ținînd adunări în mod organizat atît în orașul Simleu cît și în satul Criștelec și convertind noi membri.

În baza aprobării primite din partea Direcției a IV-a a M.A.I. București, la data de 13 VI 1965 s-a trecut la prinderea în flagrant delict, a celor două grupări, iar cu ocazia prinderii lor în flagrant delict le-au fost ridicate toate materialele de îndoctrinare și au fost anchetați majoritatea membrilor sectei ilegale " adventisti - reformisti", pentru documentarea celor 4. elemente urmărite în dosar de acțiune Informativă de Grup Nr.79.-

În urma documentării, s-a primit aprobarea, ca numiții: MORLOCAN ALEXANDRU , CHEREJI GHEORGHE, ARDELEAN IULIU și CIULIC ILIE, să fie deferiți justiției pe linia tribunalului militar, iar un număr de 25 elemente să fie avertizate.-

Dosarul a fost înaintat Tribunalului Militar Oradea, care urmează să judece cauza, iar în luna noiembrie 1965 vor fi avertizate și cele 25 elemente.-

Pentru compromiterea și limitarea activității elementelor acestei secte din orasul Simleu și satul Criștelec, ne propunem ur-

mătoarele măsuri:

1./ Dirijarea în continuare a agenților: "POP IOAN" și "VEGVARI RI IOAN", din orasul Simleu, pentru a determina pe membrii sectei ilegale "Adventisti - reformiști" din orasul Simleu, să nu mai desfășoare activitate pe linia acestei secte. Agentul "POP IOAN," are pe soția sa [REDACTED], care face parte din această sectă și încă două elemente ca :PINTEA ANA și HEREDEA ANA. Agentul va fi instruit ca în discuțiile ce le va purta atât cu soția sa cât și cu cunatele sale să le influențeze în mod pozitiv, determinându-le să renunțe la această activitate.

Execută: Cpt. Rusu Sabin.

- Agentul "Vegvari Ioan" care este predicator la secta legală "Adventisti de ziua 7-a", va fi dirijat ca sa-i determine pe membrii "Adventisti - reformisti" să treacă la activitate legală ; arătând pericolul care-l constituie secta adventist-reformista și urmările pe care le are dogmele acestei secte.

Executa: Mr. Morosan Ioan.

- Agentul "Cezar Aristotel" care este potropop ortodox, va fi dirijat ca prin preotii, din orasul Simleu și satul Cristelec să combată dogmele sectei "Adventisti - reformisti" și prin rudele credinciosilor ortodoxi sa-i determine ca sa-i atragă pe sectanti la cultul ortodox.

Executa: Cpt. RUSU SABIN.

- Agentul "Stîrșeanu Ioan" care lucrează în problema sectei "Adventisti reformisti" și se bucură de prestigiu și autoritatea membrilor acestei secte din satul Cristelec, întrucît și el face parte din aceasta secta, va fi dirijat ca sa-i influențeze în mod pozitiv pe membrii sectei să nu mai desfășoare activitate întrucît sîntem în atenția organelor de stat.-

Executa: Mr. Morosan Ioan.

2./ Vom contacta mai multe elemente "Adventist- reformiate" cu scopul de a crea suspiciuni pentru ceilalți membrii că sînt colaboratori ai organelor noastre: făcînd prin aceasta sa-și piarda încrederea în ei și să renunțe la activitate. Astfel în orasul Simleu vor fi contactați numiții:

- [REDACTED] care a fost un element activ în cadrul sectei și de care se vorbește că el ar fi trădătorul tuturor sectanților, întrucît i-ar fi denunțat organelor de stat pe motivul că soția sa

a avut relații intime cu numitul [REDACTED], care la fel face parte din această sectă și din aceasta cauza [REDACTED] a intentat acțiune de divorț, iar numitul [REDACTED] a renunțat la această activitate ne respectînd dogmele sectei, astfel a început să fumeze, să lucreze sîmbăta și să mînințe carne.-

Prin contactarea periodică a susnumitului, vom întări suspiciunile că el este colaborator al organelor noastre. Întîlnirile se vor efectua la domiciliul susnumitului, cît și pe stradă în oraș. În acest sens ofiterul operativ, va merge uneori și în uniformă militară la întîlnire.-

- [REDACTED] E, din orasul Simleu, care a fost membru activ al sectei care dupa ce a fost prins în flagrant delict, a renunțat la activitate și a început să lase copii sîmbăta la școală, astfel că în prezent a devenit în ceartă cu [REDACTED] care este conducătorul grupării din orasul Simleu. Prin contactarea lui în mod periodic vom crea suspiciuni că este colaboratorul organelor noastre iar membrii sectei î-și vor pierde încrederea în el.-

Pentru contactarea celor două elemente din orasul Simleu răspunde Cpt.RUSU SABIN, sprijinit de către Mr.MOROSAN IOAN.

În satul Criștelec vor fi contactate următoarele elemente:

- [REDACTED], care este element activ în cadrul sectei "Adventist reformiste". Acest element va fi contactat de mai multe ori și va fi recrutat în mod fictiv.-

- [REDACTED], care a fost în ceartă cu A [REDACTED] U, pentru faptul că în primăvara anului 1965 i s-a trimis suma de 500 Lei ajutor de la un sectant "Adventist reformist" din orasul Dej, prin A [REDACTED] U, sumă pe care a însușit-o numitul [REDACTED].

Prin contactarea susnumitului vom întări suspiciunile că este colaboratorul organelor noastre. Vor mai fi contactati si numitii: [REDACTED] însă cu aceste elemente se vor discuta probleme familiare si alte probleme. La contactare uneori ne vom prezenta si îmbrăcați în uniformă militară.

Executa: Mr.Morosan Ioan.

3./ Prin organele de partid se va discuta cu unii membrii P.C.R. care au soțiile membre al acestei secte ca să primească ca sarcină de partid pentru a se ocupa cu soțiile acestora de a le educa de a renunța la activitate "Adventist - reformistă", aceste persoane sînt:

- [REDACTED], din orasul Simleu, membru în P.C.R. a cărui soție a fost atrasă în secta "Adventist - reformistă".

- [redacted], din orasul Simleu, membru în P.C.R. care are soția membra a sectei "Adventisti reformisti".-
- [redacted] din orasul Simleu, care este functionar la I.R.I. L.Simleu, a cărui sotie la fel este membră a sectei "Adventisti - reformisti".-
- [redacted], activist la Comitetul Raional P.C.R.Simleu, care are o mătușe pe nume [redacted], membră a sectei "Adventist - reformistă".-
- [redacted], din satul Cristelec, membru în P.C.R. și deputat comunal care are pe soția sa membră în secta "Adventisti - reformisti".
- [redacted], din satul Criștelec, care este element cinstit și are pe soția sa membră activă în secta "Adventisti reformisti" și nu-și lasă pe cei doi copii sîmbăta la scoala.

4./ Vom cere sprijinul organelor Comitetului Raional P.C.R.Simleu, ca să intensifice munca cultural educativă prin organele locale ale puterii de stat, în sensul de a atrage copii sectanților "Adventisti Reformisti" la diferite acțiuni sociale culturale și prin corpul didactic să caute, să mobilizeze ca acești copii să frecventeze și sîmbăta scoala.

Tot organelor de partid le vom cere sprijinul ca prin Comitetul de Cultură si Artă să se țină periodic diferite conferințe pe teme științifice prin care să combată misticismul si în mod special dogmele sectei "Adventist - reformiste".-

Considerăm că măsurile propuse vor avea un efect pozitiv dacă vor fi luate concomitent cu măsurile de trimitere în judecată și avertizarea de către organele noastre a elementelor mai active.-

Vom dirija atît agentura din problema acestei secte cît și agentura ce lucrează pe linia altor probleme pentru a ne semnala cum reacționează aceste elemente, în urma măsurilor luate, care este efectul acestor măsuri și în raport de aceasta vom întreprinde noi măsuri.-

Prezentul plan de măsuri a fost elaborat pe perioada 25.X.1965-15.I.1966.

SEFUL SECTIEI RAIONALE

Maior

MOROSAN IOAN.

OFITER OPERATIV

pt. RUSU SABIN.

DE ACORD

SEFUL SERVICIULUI LINI

Mr. TURCAS IOAN.

Handwritten notes and signatures:
 2. 11. 65
 Cu completările pt. [redacted]
 de zi 10-12.
 [Signature]

28 ianuarie 1979

**Raport întocmit de Serviciul I din cadrul Inspectoratului
Județean Sălaj – Securitate prin care se propunea închiderea
dosarului de urmărire informativă a unui călugăr greco-
catolic din satul Sălăjeni**

**Călugărul refuzase trecerea la ortodoxie și nu se încadrase în
muncă, trăind din agricultură și din onorariile încasate în urma
slujbelor pe care le făcea clandestin.**

**El a fost avertizat la 14 aprilie 1978, fapt care determinase
reducerea semnificativă a activității sale, astfel încât nu se mai
justifica urmărirea prin DUI.**

(ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 5408, vol. 1, ff. 1-1v)

Nr. 00296 din 28.08.1979

R A P O R T

cu propuneri de închidere a dosarului de urmărire informativă deschis asupra numitului J [REDACTED]

Numitul [REDACTED] este născut la [REDACTED] 1912 în satul Sălăjeni, comuna Bocșa, jud. Sălaj, fiul lui [REDACTED], de naționalitate și cetățenie română, absolvent al Academiei greco-catolice de la Roma, fost preot greco-catolic, în prezent nerevenit, cu domiciliul stabil în localitatea Sălăjeni, unde locuiește într-o casă proprietate personală, singur, ocupându-se cu agricultura.

Dosarul de urmărire informativă a fost deschis în baza materialului informativ furnizat de către sursa "Florescu" din legătura I.J. Bacău din care rezulta că [REDACTED] Maria legătura apropiată a lui [REDACTED], din satul Bocșa, în timp ce se afla la odihnă într-o stațiune din județul Bacău, respectiv la Slănic Moldova, a fost contactată de către sursa "Florescu" caruia i-a relatat printre alte probleme că este nemulțumită deoarece biserica greco-catolică din România nu funcționează legal, nu are posibilitatea să-și exprime credința motiv pentru care ar dori să fie sub stăpânirea maghiarilor deoarece ar avea posibilitatea să activeze legal pe această linie. Tot cu această ocazie [REDACTED] a mai spus sursei "Florescu" că în satul Sălăjeni se află un preot greco-catolic nerevenit fără a preciza concret numele lui, care desfășoară activitate intensă având legături și în alte județe, identificându-se ulterior în persoana lui [REDACTED], care într-adevăr întreține legături cu numita [REDACTED] vizitându-se reciproc la domiciliu.

Pe parcursul urmăririi lui prin această formă de evidență s-a stabilit că [REDACTED] organizează în mod permanent și ilegal la domiciliul său slujbe în rit greco-catolic la care participă și alte persoane foste greco-catolice din satele din jur cum sînt: Cîmpia, Bocșa, Lompirt, urmărind în felul acesta a menține treaz

climatul greco-catolic în rîndul cetățenilor. Cu ocazia slujbelor [redacted] încasează sume de bani între 15-50 de lei. Pe parcursul urmăririi lui informative s-a stabilit că [redacted] întreține relații cu o serie de persoane cunoscute de către organele noastre cum sînt: [redacted], etc. În anul 1978 [redacted] a fost contactat de către Lt.col. Botiza Vasile și Mr. Ghița Vasile cu care ocazie s-a stabilit că este un element fanatic, nu a renunțat la concepțiile lui greco-catolice, susține că biserica catolică a avut un rol determinant la actul unirii din 1918 fapt pentru care statul român ar trebui să recunoască acest lucru. Cel urmărit întreține legături cu [redacted] din SUA, fost coleg cu el la Academia din Roma, cunoscut cu manifestări dușmănoase înaintea plecării în SUA (1971).

Pentru aceste probleme la data de 14 aprilie 1978 a fost avertizat de către organele noastre cu care prilej a recunoscut în întregime activitățile desfășurate, angajîndu-se în scris față de noi să nu mai desfășoare asemenea acțiuni, să întrerupă legăturile cu alt persoane din orașele Cluj, Oradea, Satu Mare. După avertizare a mai fost contactat de către noi cu care ocazie ne-a relatat că după ce am fost la el de mai multe ori cetățenii au discutat în sat că este cercetat de securitate, motiv pentru care în prezent nu mai merge nimeni la el. La fel a relatat că nu a făcut deplasări de la domiciliu și nici nu a fost vizitat de către persoane străine.

În prezent majoritatea timpului lucrează în gospodăria proprie, nu face deplasări, a întrerupt legăturile cu unele elemente cunoscute de către organele noastre pentru care propun a se aproba închiderea dosarului urmînd ca [redacted] să fie urmărit în continuare în cadrul E.D.P. La fel se va continua contactarea lui urmărindu-se compromiterea și izolarea lui de către elementele foste greco-catolice. *ca număr [redacted] române de contacte generale.*

Mr. Ghița Vasile

28.01.79.

*Propun să se aprobe
închiderea D.U. întrucît
au fost luate măsuri re-
fative, în urma carora [redacted] reac-
ționat, a acceptat implementarea
exercităta.*

*sa fi menționat în evidența
de pobl. pt. legăturile lui în sat.
Bot. [redacted]*

3 noiembrie 1981

**Raport întocmit de Inspectoratul Județean Sălaj –
Securitate, privind modul cum a fost pus în aplicare
programul de măsuri al Departamentului Securității Statului
în problema „persoane ostile” din rândul cultelor și sectelor**

Din cei 400 de deservenți ai cultelor și sectelor din Sălaj, 147 erau incluși în rețeaua informativă. Printre informatori se numărau protopopi ortodocși, preoți reformați, pastori baptiști și penticostali.

Ofițerii de Securitate arătau că cele mai multe probleme erau provocate de membrii cultelor neoprotestante legale (penticostali, baptiști, adventiști de ziua a 7-a) și de membrii grupărilor religioase interzise (martorii lui Iehova) care duceau o viață religioasă intensă, aveau relații cu persoane și organizații religioase din străinătate sau erau preocupați să emigreze în Occident.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8634, vol. 6, ff. 57-60)

R A P O R T

privind modul cum se realizează sarcinile din Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului în problema "persoane ostile din rîndul cultelor și sectelor".

Activitatea în cadrul problemei "persoane ostile din rîndul cultelor și sectelor" din jud. Sălaj. se desfășoară pe baza Planului de măsuri întocmit în baza Programului de măsuri elaborat de către Departamentul Securității Statului. La întocmirea propriului plan de măsuri s-a urmărit creșterea eficienței măsurilor de securitate, avîndu-se în vedere mutațiile survenite în baza de lucru, precum și particularitățile județului. În acest sens am avut în vedere urbanizarea intensă a unor localități, numărul mare de navețiști dintre sate și orașe, intensificarea activității de prozelitism la cultele neoprotestante, intensificarea legăturilor cu cetățeni străini, apariția unor elemente protestatere și cu intenții de emigrare, menținerea unor legături permanente a elementelor din baza de lucru cu persoane din alte județe etc.

Prin măsurile întreprinse, conform planului de măsuri din problemă, au fost încadrate informativ toate locurile și mediile din județ, cu excepția unor grupări de bapțiști din municipiul Zalău, penticostali din crașul Jibou și unele grupări iehoviste din mediul rural, care nu sînt suficient controlate informativ. În prezent sînt în studiu candidați la recrutare în vederea acoperirii informative corespunzătoare a locurilor mai sus raportate.

Au fost întreprinse măsuri de conlucrare cu celelalte compartimente pentru a asigura o cunoaștere permanentă a persoanelor pretabile la acțiuni dușmăncase sub acoperirea preocupărilor religioase, din obiectivele, locurile și mediile deservite de acestea.

De la apariția progremului de măsuri în problemă, nu au fost obținute informații din care să rezulte că elemente de pe raza județului desfășoară activitate clandestină sau să întrețină legături cu Vaticanul, ori organizații și centre cultice din străinătate, comunități ale emigrației originare din țara noastră. De asemenea, în această perioadă nu au fost identificați, pe raza județului, emisari ai acestor centre sau organizații.

Datele obținute atestă că persoane din baza de lucru sînt preocupate pentru întreținerea unor relații cu persoane cultice și sectante din străinătate. Astfel, numita [redacted] Elena, soră medicală în com. Ileanda, fostă călugăriță greco-catolică, întreține, prin intermediul numitei [redacted] Maria din localitatea Seini, jud. Maramureș, fostă călugăriță greco-catolică, legături prin corespondență cu o călugăriță din Roma, ce face parte din ordinul călugăresc "Asuncionist".

[redacted] Vasile, penticostal și fost membru P.N.T. din Fodora, a fost vizitat în luna iunie a.c. de către sora sa [redacted] Florica, călugăriță catolică, născută și domiciliată în S.U.A. Pe timpul sejurului în țară nu a fost semnalată cu aspecte de interes operativ.

Numitul [redacted] Augustin, penticostal din Fodora, întreține legături prin corespondență cu ginerele său [redacted] Isnel, plecat ilegal din țară în 1978, în prezent secretar al Conferinței grupărilor penticostale din S.U.A. și Canada. Din lucrarea sa prioritate a lui [redacted] Augustin, nu rezultă ca acesta să fie incitat la acțiuni dușmănoase.

Prestul romano-catolic [redacted] Ioan, din Jibou, care întreține legături cu călugărițe din Franța și Italia, în cursul lunii iulie fiind în jud. Beamț, de unde este originar, s-a întâlnit cu călugărița [redacted] Maria din Canada, cu care a făcut deplasări în nordul Moldovei. În prezent cazul este în atenția noastră.

Semnalat a fost și prestul greco-catolic nerevenit [redacted] Alexandru, din Purcăreț, com. Letca, că întreține relații cu fostul său profesor de la Institutul teologic, [redacted] Ioan, stabilit în S.U.A., care în luna septembrie a.c. i-a trimis 150 \$ ca ajutor, promițându-i că îi va mai trimite și în viitor. Elementul este lucrat cu prioritate.

Cu legături prin corespondență cu mai multe persoane din țară este semnalat și numitul [redacted] Alexandru, adventist reformist, emigrat în S.U.A. Din conținutul materialelor rezultă că nu desfășoară activitate ostilă statului nostru, limitîndu-se la interpretări ale dogmelor religioase în concepția adventistă. În luna iulie a.c. fiul acestuia, [redacted] Mircea, a fost în țară, avînd intenția de a se căsători

cu o româncă, așa cum rezultă din supravegherea și contactarea acestuia.

În luna mai a.c. [redacted] Liviu și Ioan, frați, originari din Jibou, care în ultimii ani au lucrat în jud. Maramureș, și Timiș, au părăsit ilegal țara și după ce au tranzitat prin Austria, s-au stabilit în S.U.A., de unde își influențează rudele la emigrare și le instigă la acțiuni protestatare; să nu renunțe la activități pe linia cultului pentecostal din care fac parte. Recent postul de radi "Europa liberă" a difuzat o scrisoare cu conținut dușmănos la adresa țării noastre a numitului [redacted] Ioan, prin care încearcă să "forțeze" autoritățile române a acorda viza de emigrare soției și fiului său.

Sub influența unor elemente baptiste din S.U.A. și Anglia, mai multe persoane de pe raza județului au cerut plecarea definitivă din țară, unele dintre acestea fiind predispuse la comiterea unor acțiuni protestatare. Numitul [redacted] Avram, originar din jud. Bihor, în prezent pstor la o biserică din Los Angeles- S.U.A., incită la emigrare, trimițând în acest scop scrisori de garanție numiților:

[redacted], care și-au depus cereri de emigrare împreună cu familiile. Sus-numiții motivează cererile lor prin aceea că nu ar avea în țară drepturi și libertăți religioase, amenințând că în cazul neacordării vizei pentru plecare definitivă din țară se vor adresa unor foruri internaționale și posturilor de radio occidentale. Intrucît persoanele în cauză au primit aviz negativ din partea comisiei județene, acestea sînt lucrate cu prioritate, asupra lor fiind întreprinse măsuri de influențare pozitivă pentru a-i determina să renunțe la intențiile lor.

De către organele noastre este lucrat prin D.U.I. numitul [redacted] Vasile din Zalău, baptist, element protestatar care a căutat să se adreseze unor organisme internaționale, posturilor de radio occidentale, a făcut mai multe memorii conducerii superioare de partid și de stat, în prezent acesta avînd aprobată cererea de plecare definitivă în S.U.A., împreună cu soția și copilul, în scopul prevenirii comiterii unor acțiuni dușmănoase și a scoaterii din țară a unor materiale, asupra acestuia au fost inițiate măsuri complexe de supraveghere de supraveghere pînă la plecarea definitivă din țară.

De asemenea, au fost obținute date din care rezultă că pasterul bisericii baptiste române din Zalău, [redacted] Titu, care în

urmă cu un an a fost în S.U.A., și-a permanentizat o serie de legături cu elemente baptiste din această țară, totodată fiind și vizitat în luna iulie de către acestea, de la care urmează să primească suma de 5000\$ pentru construirea unei noi biserici baptiste în Zalău, cu condiția ca autoritățile române să permită participarea acestuia la Conferința mondială baptistă ce va avea loc în luna curentă în S.U.A. Au fost obținute date din care rezultă că numitul [redacted] Titu intenționează să rămână în S.U.A. Elementul în cauză a fost luat în lucru prin dosar de urmărire informativă.

Pastorul baptist [redacted] Ernest, din municipiul Zalău, a fost vizitat de mai multe ori de către cetățeni englezi, vest-germani și maghiari, care au participat la acțiunile religioase din bisericile Zalău, Guruslău și Berla. În urma măsurilor combinate întreprinse de către organele noastre, cetățenii străini au declarat că au rămas plăcut impresionati de tot ce au văzut în aceste localități, apreciind atmosfera și numărul mare de participanți la slujbe și în general modul de viață din țara noastră. Cetățenii străini l-au invitat pe pastorul baptist [redacted] Ernest să facă o vizită în Anglia și Ungaria, urmînd ca în continuare să acționăm pentru prezentarea în mod real în străinătate a situației din țara noastră pe această linie.

Rețeaua informativă a furnizat date din care rezultă că numiții [redacted], au rude în străinătate, ambii membri în conducerea bisericii pentecostale din Zalău, iar [redacted], conducătorul acestei comunități are depusă cerere de emigrare împreună cu soția și cei 5 copii minori. În vederea prevenirii formării unei disidențe, s-a acționat prin rețeaua informativă pentru compromiterea și izolarea acestora, fiind schimbați din conducerea comunității prin intermediul pastorului județean și reprezentantul Departamentului cultelor. Fostii inițiatori ai grupării disidente pentecostale din Zalău - așa-zisa "biserică universală" - în prezent se mențin izolați, nerecurgînd la activități ostile.

S-au obținut date din care rezultă că numitul [redacted], fost student la Timișșara, plocat ilegal în S.U.A. - fiul lui [redacted] [redacted], inițiatorul disidenței menționate - nu s-a realizat în străinătate și este dezamăgit de situația cultului pentecostal din S.U.A. De asemenea, [redacted] - originar din Bihor, emigrant, legătura pentecostalilor disidenți din Zalău, este compromis în rîndul comunității pentecostale române din S.U.A.

Au fost obținute date că numitul [redacted] [redacted] a încercat să atragă la gruparea disidentă "Lumina nouă" mai multe persoane "adventiste de ziua a 7-a" din comuna Camăr. În urma demascării activității

ilegale și comportării imorale a celui de mai sus, realizată prin rețeaua informativă, persoanele în cauză au fost scoase de sub influența numitului [redacted], fiind determinate totodată să își îndemne rudele din Oradea pentru a fi circumspecte și să nu-i acorde încredere inițiatorului acestei grupări. Din informațiile furnizate de sursa "Vasile" rezultă că numitul [redacted] a fost reținut de organele de miliție în jud. Brașov și condamnat pentru fapte de drept comun.

Din datele obținute privind activitatea elementelor ostile din cadrul sectei "Marterii lui Iehova", ce intenționau să organizeze adunări de mare amploare și să răspîndească materiale cu conținut mistic și ostil, am trecut la verificarea și documentarea activității lor. În urma perchezițiilor efectuate sub acoperirea muncii de miliție, au fost ridicate mai multe materiale mistico-dușmăncase de la numiții [redacted]

[redacted], elemente care au fost avertizate. În scopul compromiterii lor s-a publicat un articol demascator în presa locală privind activitatea mistico-dușmăncasă a acestora. Asupra numiților [redacted] se desfășoară urmărirea penală pentru comiterea unor fapte de drept comun. Elementele iehoviste cu rol de conducere în grupările din județ au încercat în ultimul timp să organizeze adunări de amploare, căutînd totodată să acrediteze în rîndul sectanților ideea că gruparea "Marterii lui Iehova" ar fi tolerată de către autoritățile statului.

Pe prim plan a activității noastre este formarea unei rețele informative cu posibilități de pătrundere pe lîngă elementele cu preocupări dușmăncase. Pînă în prezent un număr de 18 surse au furnizat informații cu valoare operativă, după ce s-au întors din străinătate. Aceste surse au fost instruite de a prezenta în mod real situația cultelor și sectelor din țara noastră, că le sînt asigurate drepturile și libertățile religioase, că indiferent de naționalitate și religie, cetățenii români au drepturi egale.

Informatorul "Sziglighetii Ede" a furnizat date din care rezultă că biserica romano-catolică din "Helga" este preocupată pentru a cunoaște activitatea bisericii romano-catolice din țara noastră, modul cum sînt admiși tinerii maghiari în institutele teologice de la noi. Sursele "Nagy Francisc", "Sany", "Avramescu" și alții au furnizat date din care rezultă că turiști și vizitatori străini de confesiune baptistă se interesează de situația bisericii

baptiste din țara noastră, dacă le sînt asigurate drepturile și libertățile de conștiință, care este starea lor materială.

Raportăm că din cei aproximativ 300 deservenți ai cultelor și sectelor din jud. Sălaj, 147 sînt cuprinși în rețeaua informativă, între aceștia fiind cuprinși și protopepi ortodocși, reformați și pastorii cultelor baptist și penticostal. Activitatea de atragere în rețea continuă.

În prezent desfășurăm activități de cunoaștere și verificare a elevilor și studenților originari din județ, care urmează cursurile diferitelor seminarii și institute teologice din țară. În rețeaua informativă sînt cuprinși un număr de 11 preoți ortodocși care urmează cursurile secției fără frecvență a Institutului teologic din Sibiu.

De la apariția programului de măsuri în problemă au fost întreprinse următoarele măsuri de prevenire:

- 15 persoane au fost avertizate;
- 27 persoane au fost atenționate;
- 35 persoane au fost influențate pozitiv;
- în 10 cazuri s-a acționat pentru destrămarea de anturaje;
- 62 persoane au fost predate în supravegherea factorilor educaționali (școală, părinți, comitete de oameni ai muncii);
- în 32 cazuri au fost informate organele de partid și conducerea unităților socialiste;
- 19 prelucrări contrainformative;
- 4 prelucrări de acte normative;
- în 25 cazuri au fost confiscate materiale mistico-dușmănoase;
- 2 persoane au fost trimise în judecată pe linie de miliție;
- s-a publicat un articol compromițător în presa locală;
- din inițiativa noastră 3 preoți reformați au fost puși în discuția preoților din protopepiatul reformat pentru intenții de a crea o grupare betanistă, manifestări dușmănoase și nerespectarea principiilor cultului, fiindă totodată prezenți șefii ierarhici din cult;
- 4 persoane din conducerea bisericii penticostale din Zalău au fost schimbate din funcții pentru legături neficiale cu cetățeni străini, iar conducătorul comunității avînd și cererea depusă de plecare definitivă în S.U.A., acționînd prin pastorul județean, supraveghetorul de filială le-a luat acestora angajamente scrise că nu vor crea disidențe și nu vor recurge la acțiuni contrare statului;
- în mai multe cazuri s-a acționat în cooperare cu județele Cluj, Maramureș pentru prevenirea organizării unor adunări iehoviste

în aer liber (pădure) și cunoașterea activității unor elemente cu rol de conducere în secte.

Reportăm că stadiul muncii în problemă a fost analizat la nivelul șefului securității județene, fiind trasate următoarele sarcini prioritare:

- reinstruirea rețelei pentru a furniza categoriile de informații cerute de programul de măsuri;
- continuarea activității de atragere la colaborare a deservenților cultelor și sectelor, cu posibilități de informare în toate grupările religioase din județ;
- crearea unor surse de interpunere pe lângă străinii ce vin în județ; selecționarea surselor și instruirea acestora pentru a intra în legătură cu cetățeni străini ce au preocupări dușmănoase pe linia cultelor și sectelor;
- realizarea unei conlucrări mai eficiente cu lucrătorii din serviciu și celelalte compartimente în scopul cunoașterii permanente a situației operative din problemă, pentru inițierea unor măsuri diversificate de prevenire la care să fie antrenati mai mult factorii de conducere și educație;
- efectuarea unui număr sporit de prelucrări contrainformative pe profil de culte și secte;
- prevenirea pătrunderii în instituturile teologice din țară a descendenților persoanelor cu antecedente politice ori penale reacționare;
- realizarea unui control informativ deplin și contactarea unor cetățeni străini ce prezintă interes operativ pe linia problemei pentru influențare pozitivă, anchetare informativă ori atragere la colaborare sau aplicarea de măsuri ferme împotriva celor semnalati cu activitate ostilă;
- efectuarea unor studii pe profilul problemei pentru a identifica cauzele recrudescenței fenomenului religios, a formelor sale de manifestare și efectele nocive pe care le are, în vederea inițierii celor mai adecvate măsuri de prevenire;

Ofițerii din problema "culte-secte" vor centraliza datele cu valoare operativă de pe raza județului despre activitatea ostilă desfășurată sub acoperire religioasă și va asigura schimbul de informații între compartimentele organului județean de securitate. Sub

îndrumarea și controlul Direcției I se va realiza schimbul continuu interjudețean al informațiilor cu conținut operativ. De asemenea, se va urmări permanent influența pe care unele posturi de radio străine, îndeosebi Vaticanul și "Lumea adventistă" o au în rândul populației din județ, asigurându-se măsurile de prevenire și contracarare ce se impun.

SEFUL SECURITATII
Colonel
BUCURI VALERIU

SEFUL SERVICIULUI I
Maior
IVAN IOAN

Red. J. I.
Dactilo. M. E.
Nr. RD 3402 / 3.11.1981
2 ex.

17 mai 1988

**Raport întocmit de Serviciul I din cadrul
Inspectoratului Județean Sălaj prin care se propunea
atenționarea unui preot reformat din Crasna**

Motivele atenționării erau următoarele: preotul făcea parte din gruparea disidentă betanistă din cadrul Bisericii Reformate, organiza întruniri clandestine, avea legături cu persoane suspecte și primea ajutoare materiale din Occident.

(ACNSAS, fond Informativ, dosar nr. 2962, f. 21)

SE APROBA

R A P O R T

cu propuneri de atenționare a numitului
CSABA din comuna
CRASNA, jud. Sălaj

Numitul CSABA, fiul lui

și ANDRIS, născut la 19.02. în localitatea
jud. Sălaj, de profesie PREOT REFORMAT, încadrat
la PAROHIA RATIN, antee-

dente NU ARE.
a fost semnalat că desfășoară activitate cu conținut
belanist, organizează adunări clandestine
la care participă mai multe persoane cu
concepții belaniste, are legături cu persoane
contingente ale acestor curent false candom
note din jud. MUREȘ ȘOICE LAJSLAȘ. Primește
ajutoare și materiale cu conținut belanist
din străinătate - ENCL. alăda L.F.

Pe baza de cele raportate mai sus propunem atenționarea numi-
tului CSABA de către Comandamentul Protocolelor
Măsură s-a întreprins la data de 17.05.1921 iar
materialele s-au clasat la NAMA LUI.

OFITER,

[Signature]